

Werkinstructie BBR & toeleiding naar gecontracteerde zorg

Geldig per: 1 januari 2026, versie 1.0

samenwerkende
gemeenten
jeugdhulp

HOLLAND RIJNLAND

1. Aanleiding

In het voorjaar 2025 is binnen de regio Holland Rijnland het 'Plan van Aanpak Afbouw BBR' vastgesteld. Aanleiding voor dit plan zijn structurele knelpunten in de Buiten Budgettaire Route (BBR): hoge en financieel onhoudbare kosten, beperkte regie en kwaliteitssturing op niet-gecontracteerde zorg, onvoldoende benutting van het gecontracteerde zorglandschap en een hoge administratieve last voor verwijzers en de Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ).

Doelen Plan van Aanpak:

- Het gecontroleerd afbouwen van de BBR
- Het bevorderen van inzet van gecontracteerde zorgjeugdhulpaanbieders
- Het versterken van regie en kwaliteit
- Het realiseren van een betaalbaar en toekomstbestendig zorglandschap.

Deze werkinstructie maakt onderdeel uit van dit Plan van Aanpak en is een uitwerking van het door het PHO goedgekeurde voorstel (15-10-2025) met eerste maatregelen voor het ombuigen van niet-gecontracteerde zorg naar gecontracteerde zorg.

Deze werkinstructie benadrukt dat afstemming binnen de driehoek 'inkoop-verwijzer-jeugdhulpaanbieder' van groot belang is. De zorgbemiddelaars BBR hebben hierin een belangrijke consulterende en verbindende rol.

2. Doel en reikwijdte

Deze werkinstructie beschrijft hoe lokale jeugdteams en GI's handelen bij aanvragen voor ondersteuning via de BBR. Daarnaast zijn er specifieke instructies voor de volgende zorgsoorten/doelgroepen:

1. Thuiszitters (segment 3 en 4)
2. Individuele begeleiding (segment 4)
3. Kinderdagcentra (KDC's)
4. Gezinshuizen (segment 2)

De maatregelen zijn gericht op:

- Het beëindigen van niet-gecontracteerde inzet (BBR)
- Het uitsluitend nog toeleiden naar gecontracteerde jeugdhulpaanbieders
- Het stimuleren van groepsaanbod boven individuele begeleiding
- Een uniforme regionale werkwijze

3. Wijzigingen per 1 januari 2026

Per 1 januari 2026 heeft een aantal gecontracteerde jeugdhulpaanbieders, waar breed gedragen positieve ervaringen mee zijn, extra budget gekregen. Dit betreft aanbod voor Thuiszitters, waarbij individuele begeleiding in combinatie met jeugdhulp in groepsverband beschikbaar is en daarnaast zorg-onderwijsaanbod.

Daarnaast is er besloten om bij een aantal gecontracteerde jeugdhulpaanbieders geen budgetplafond meer te hanteren. Dit betreft aanbod van KDC's, Gezinshuizen en Pleegzorg (voor Pleegzorg is dit per 2025 al ingegaan).

4. Standaard werkwijze bij zorgtoeleiding

Stap 1 – Oriëntatie: altijd starten bij gecontracteerde jeugdhulpaanbieders

Bij iedere nieuwe hulpvraag/toeleiding naar zorg controleer je:

- Is er geschikt of kwalitatief voldoende aanbod bij gecontracteerde jeugdhulpaanbieders beschikbaar?
- Is plaatsing bij een gecontracteerde jeugdhulpaanbieder wel mogelijk als er meer budgetruimte komt? M.a.w. is de maximale bestedingsruimte bij de gecontracteerde jeugdhulpaanbieder bereikt, maar is er nog wel capaciteit beschikbaar?
- Is plaatsing wel mogelijk met een aanpassing om de plek passend te maken? Neem dan [contact](#) op met de Zorgbemiddelaar BBR.

→ Gebruik de [Beschikbaarheidswijzer](#), check bij een cliëntenstop of er nog wel capaciteit beschikbaar is bij gecontracteerde jeugdhulpaanbieder(s)

→ Vraag de Zorgbemiddelaar BBR om mee te denken ([telefonisch bereikbaar voor consult/advies](#))

→ Wanneer gecontracteerde jeugdhulpaanbieders geschikt zijn en passend te maken zijn, dan altijd daarheen verwijzen

Stap 2 – Wanneer kan Buiten Budgettaire Route (BBR) bij niet-gecontracteerde jeugdhulpaanbieder overwogen worden?

BBR mag alleen worden gebruikt wanneer:

- Alle passende gecontracteerde jeugdhulpaanbieders aantoonbaar geen plek (geen personele capaciteit of fysieke ruimte) of wanneer hun aanbod niet passend te maken is, én
- De vraag urgent of noodzakelijk (veiligheid) is, én
- Het niet-gecontracteerde aanbod inhoudelijk passend is.

→ BBR kan niet worden ingezet enkel op basis van een wens van ouders of jeugdige. Dit hangt samen met 'Keuzevrijheid in de Jeugdwet' oftewel de mate waarin jeugdigen en ouders zelf kunnen kiezen welke jeugdhulp zij krijgen en van wie. Die keuzevrijheid bestaat, maar is niet onbeperkt. De gemeente mag keuzevrijheid beperken binnen de jeugdhulpaanbieders die de gemeente heeft gecontracteerd (bij Zorg In Natura).

→ Wanneer er gedacht wordt aan inzetten van gespecialiseerde jeugdhulp bij een niet-gecontracteerde jeugdhulpaanbieder, neem dan [contact](#) op met een Zorgbemiddelaar

BBR voor advies over alternatieven binnen het reguliere aanbod of meedenken over het aanvragen van jeugdhulp via de BBR.

5. Specifieke werkinstructies per doelgroep/zorgsoort

5.1 Doelgroep Thuiszitters

Per 1 januari 2026 zijn de budgetten opgehoogd van enkele gecontracteerde jeugdhulpaanbieders waar breed gedragen positieve ervaringen mee zijn voor deze doelgroep en die voldoen aan de volgende criteria:

- Groepsaanbod beschikbaar
- Combinatie individueel-groep mogelijk
- Planmatig gericht op terugkeer naar onderwijs
- Samenwerking met onderwijs/RBL
- Bij voorkeur aanbod School zonder Muren

5.1.1 Doel van de maatregel

- Terugdringen van individuele begeleiding via niet-gecontracteerde jeugdhulpaanbieders
- Stimuleren van groepsaanbod met focus op terugkeer naar onderwijs
- Toeleiding naar jeugdhulpaanbieders waar breed gedragen positieve ervaringen mee zijn. Er zijn aantoonbare signalen dat de jeugdhulpaanbieders goede, passende en betrouwbare jeugdhulp levert. Dat kan op meerdere niveau's:
 - Ervaringen van jeugdigen en ouders (cliëntniveau)
 - Professionele ervaringen (lokale teams, huisartsen, GI's en scholen)
 - Kwaliteit en uitkomsten vanuit contract- en rechtmatigheidsperspectief

5.1.2 Werkinstructie doelgroep Thuiszitters

A. Nieuwe aanvraag

Stap 1 – Volgorde van verwijzen

Altijd eerst verwijzen naar gecontracteerde jeugdhulpaanbieders die voldoen aan hiervoor genoemde criteria:

- Groepsaanbod beschikbaar
- Combinatie individueel-groep mogelijk
- Planmatig gericht op terugkeer naar onderwijs
- Samenwerking met onderwijs/RBL
- Bij voorkeur aanbod School zonder Muren

Bij iedere nieuwe hulpvraag/toeleiding naar zorg controleer je:

- Is er geschikt of kwalitatief voldoende aanbod bij gecontracteerde jeugdhulpaanbieders beschikbaar?
- Is plaatsing bij een gecontracteerde jeugdhulpaanbieder wel mogelijk als er meer budgetruimte komt? M.a.w. is de maximale bestedingsruimte bij de

gecontracteerde jeugdhulpaanbieder bereikt, maar is er nog wel capaciteit beschikbaar?

- Is plaatsing wel mogelijk met een aanpassing om de plek passend te maken? Neem dan [contact](#) op met de Zorgbemiddelaar BBR.

→ Gebruik de [Beschikbaarheidswijzer](#), check bij een cliëntenstop of er nog wel capaciteit beschikbaar is bij gecontracteerde jeugdhulpaanbieder(s)

→ Vraag de Zorgbemiddelaar BBR om mee te denken ([telefonisch bereikbaar voor consult/advies](#))

→ Wanneer gecontracteerde jeugdhulpaanbieders geschikt zijn en passend te maken zijn, dan altijd daarheen verwijzen

Stap 2 – Onderbouwing bij BBR-aanvraag

Bij elke BBR-aanvraag voor thuiszitters moet de verwijzer **verplicht** de volgende informatie aanleveren:

- Welke gecontracteerde jeugdhulpaanbieders zijn benaderd?
- Waarom was hun aanbod niet passend of beschikbaar?
- Motivering waarom individueel aanbod noodzakelijk is, plus een onderbouwing van de gevraagde uren (per week) en duur (in maanden)
- Plan richting onderwijs (stappen – doelen – tijdslijn)

→ Alleen BBR bij niet-gecontracteerde jeugdhulpaanbieder wanneer gecontracteerde jeugdhulpaanbieders aantoonbaar geen plek of geschikt aanbod hebben

B. Aanvraag verlenging

Naast het volgen van stappen 1 en 2 zoals beschreven bij A. is het voor het aanvragen van verlengingen **verplicht** voor verwijzer én het BBR-team om af te wegen:

- Is overstap naar gecontracteerde jeugdhulpaanbieders mogelijk?
- Kan worden afgebouwd naar groepsaanbod?
- Is het traject nog gericht op onderwijs-toeleiding of is dit (beargumenteerd) niet mogelijk?

5.2 Zorgsoort Individuele begeleiding

Per 1 januari 2026 zijn de budgetten opgehoogd van enkele gecontracteerde jeugdhulpaanbieders die de beweging naar begeleiding in groepen omarmen zodat zij meer cliënten in zorg kunnen nemen.

5.2.1 Doel van de maatregel

- Capaciteit vergroten bij gecontracteerde jeugdhulpaanbieders
- BBR-aanvragen verminderen
- Collectivering en groepsbegeleiding stimuleren

5.2.2 Inzet bij gecontracteerde jeugdhulpaanbieders

Bij inzet van individuele begeleiding bij **gecontracteerde jeugdhulpaanbieders** geldt:

- (Gecontracteerde) jeugdhulpaanbieders mogen maximaal 52 uur per 6 maanden inzetten
- Lokale toegang verwijst in principe naar groepsgerichte begeleiding óf trajecten die toewerken naar groepsdeelname

Tijdelijke individuele begeleiding kan alleen worden overwogen wanneer:

- Er sprake is van acute onveiligheid of stabilisatie én
- Groepsaanbod niet haalbaar of beschikbaar is

5.2.3 Inzet bij niet-gecontracteerde jeugdhulpaanbieders via de BBR

Inzet van individuele begeleiding bij **niet-gecontracteerde jeugdhulpaanbieders** via de BBR is alleen gerechtvaardigd wanneer:

- Er sprake is van acute veiligheidsproblematiek of complexe thuissituatie
- De inzet boven 52 uur/6 maanden noodzakelijk maar tijdelijk is
- Groepsaanbod aantoonbaar (tijdelijk) niet passend is
- Er een afbouwplan richting gecontracteerd of groepsaanbod aanwezig is

→ Alleen bij onvoldoende beschikbaarheid bij gecontracteerde jeugdhulpaanbieders of specifieke noodzaak kan BBR bij een niet-gecontracteerde jeugdhulpaanbieder

5.2.4 Werkinstructie voor zorgsoort Individuele Begeleiding (segment 4)

A. Nieuwe aanvraag

Stap 1 – Volgorde van verwijzen

Lokale toegang controleert:

- Kan deze jeugdige worden geholpen bij een gecontracteerde jeugdhulpaanbieder?
- Is plaatsing wel mogelijk met een aanpassing om de plek passend te maken? Neem dan **contact** op met de Zorgbemiddelaar BBR.
- Past groepsbegeleiding?
- Is er een plan om van individuele begeleiding naar groep te bewegen?

Stap 2 – Onderbouwing bij BBR-aanvraag

Bij elke verwijzing of aanvraag voor individuele begeleiding is de verwijzer **verplicht** de volgende informatie aanleveren:

- Welke gecontracteerde jeugdhulpaanbieders zijn benaderd?
- Waarom was hun aanbod niet passend of beschikbaar?

- Motivering waarom individueel aanbod noodzakelijk is
- Onderbouwing aantal uren van individuele begeleiding

B. Aanvraag verlenging

Naast het volgen van stappen 1 en 2 zoals beschreven bij A. gelden voor het aanvragen van verlengingen de volgende eisen:

- Verwijzer maakt samen met gezin een afbouwplan
- Onderbouwing waarom overstappen naar gecontracteerde zorg (nog) niet mogelijk is
- BBR-team toetst op afbouw en toeleiding naar gecontracteerd aanbod (Specificatie volgt in nog op te stellen regionaal handelingskader.)

6. Samenwerking met BBR-team

Lokale toegang, GI's en BBR-team werken samen volgens deze afspraken:

- Lokale toegang en GI's leveren volledige informatie aan
- BBR-team handhaaft de kaders en beoordeelt aanvragen
- De verwijzer werkt met een 1G1P1R waar afbouw onderdeel van uitmaakt
- Verwijzer communiceert (beknopt) naar BBR-team hoe het afbouwplan er uit ziet. Het BBR-team beoordeelt enkel de aanvraag, niet het afbouwplan.
- Bij afwijkingen of problemen vindt overleg plaats met lokale toegang én jeugdhulpaanbieder

7. Monitoring & terugkoppeling

SOZ levert per kwartaal aan:

- Aantal verwijzingen naar gecontracteerde jeugdhulpaanbieders
- Aantal BBR-aanvragen per segment
- Redenen voor BBR-aanvraag
- Signalering van wachtlijsten of knelpunten

SOZ monitort:

- Uitnutting maximale bestedingsruimte
- Ontwikkeling BBR-vraag
- Afwijkingen in werkwijze

N.B. Het opzetten van een maandelijks monitoringsoverleg is onderdeel van spoor 1 van project Afbouw BBR. Er wordt bekeken of de monitoring gericht op deze werkinstructie meegenomen kan worden in dat monitoringsoverleg.

8. Samenvatting – Welke beweging willen we samen maken?

Do's:

- Altijd verwijzen naar gecontracteerde jeugdhulpaanbieders (een aantal jeugdhulpaanbieders hebben per 1 januari met extra budget gekregen)

- Standaard werken met groepsaanbod waar mogelijk
- Strengere toetsing op noodzaak van individuele begeleiding
- Verplicht documenteren waarom BBR nodig is
- Verplicht afbouwplan bij verlengingen
- Neem [contact](#) op met de zorgbemiddelaar BBR voor advies

Don'ts:

- BBR inzetten wanneer gecontracteerde jeugdhulpaanbieders (deels) passend zijn
- BBR gebruiken op basis van een wens van ouders of jeugdige
- Meer uren individuele begeleiding aanvragen dan noodzakelijk onderbouwd
- Overbruggingszorg ongecoördineerd verlengen